

Skjøndt det nu er meget let at paa vise, at alle de Forbeholdomme, der ere belastede med særlige Byrder, aldeles intet Netskrav have paa at faae disse Byrder udjevne og forbealte over alle Landets Forder, er det ganske vist, at naar man gaaer ind paa at vedtage, hvad her foreligger, naar man ganske gaaer efter Følelsen og slaaer den omhandlede Sum fast for evige Tider, kommer man let ind paa Consequentsernes Labyrinth, man slipper da ikke bort, naar andre slige Spørgsmaal foreligge. Det er klart, at dersom der i gamle Dage er begaaet Uret imod Island, er det ikke fæet imod de nuværende Islændere, og man kan ikke ved nu at faste Summer bort gjøre denne Uret god igjen; thi disse Summer vilde komme de nye Islændere tilgode. Det Samme vilde blive Tilfældet, dersom man nogenstunde var saa forkeert at gaae ind paa at imødekomme Kravet paa at faae Tienden udjevnet eller Gammelfskatten forbealt over alle Forder; derpaa kan man heller ikke gaae ind efter nogenformelt Netsforfrift; thi den Uret, der er begaaet for Aarhundreder siden, kan ikke gjøres god igjen; da haade de daværende Giere og deres Arvinger ere døde; ved at ville udjevne den tidligere Uret, gjør man kun ny Uret og kommer ikke til at rette Uretten, hvilket ligeledes er Tilfældet, naar man indfører en ny Matricul. Ogsaa her har man navnlig slaaet paa, at Staten har forsonst Island; hvilket især blev fremhævet af det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe), som jeg troer vilde have Sporvogne paa Island, Jernbaner, Veie, Postrouter og alt Muligt. Der er aldeles ikke nogen Sammenligning imellem Island og Danmark med Hensyn til Veie og Jernbaner; thi det er aldeles physiff umuligt at anlægge saadanne paa Island, naar man ikke ligefrem vil sætte hele den danske Statsformue paa Spil. Naar der, hvad det ærede Medlem slog paa, skal stræbes hen til, at en saadan Udjevning kan finde Sted, som han omtalte, vil der, selv her i Riget, kunne fremkomme Krav af lignende Beskaffenhed; thi ville da ikke Venkelboerne f. Ex. komme og sige: Vi ville have Jernbaner, Sporvogne og Gud veed hvad? (En Stemme: Det faae de ogsaa!) Nei langfral

Gvis de skulde have alt dette i samme Nærhed som Kjøbenhavn, vilde der gaae ganske unaadelige Summer med dertil. Paa Anholt og paa Møen har man jo heller ikke faaet Jernbaner, hvilket altsaa ogsaa er en Ubillighed; der bør de ogsaa have dem, vil man kunne sige. Dette er naturligtvis urimeligt, men Kravene vilde komme, saasnart man med Behov bevilger enhver Sum, hvorfor Følelsen kan komme i Bevægelse. — Naar man dernæst betragter den anden Side af Sagen og spørger, om det er aldeles afgjort, at denne Afgift med Lethed kan bæres af Danmark, samt at den med Banfælighed kan undværes fra Islands Side, bliver man atter Bevistet skyldig. Det forekommer mig, at Udviklingen i vor Tidsalder gaaer saa forbausende fremad, at det ikke er godt at sige, om ikke Island inden en vis kort Aarække physiff vil kunne komme saaledes til Kræfter, at dets Stilling vil blive ganske anderledes, end den er for Diehlfket; men at slaae dette Tilbud af 50,000 Rd. fast til evige Tider og 10 Aar derefter, involverer, at man forudsætter, at Island ikke kan oppe sig saaledes, at det nogenlunde kan komme til at staae lige med andre Nationer. Jeg skal ikke i mindste Naade misunde Island denne Sum; jeg skal med Fornoielse stemme for, at den gives, men jeg vil kun ikke stemme for, at den gives paa den Naade, at den skal være slaaet fast til evig Tid. Jeg skal med Fornoielse gaae ind paa Fleertallets Forslag, hvorefter en større Sum skal betales strax, medens Tilbudets Størrelse efter nogle Aar skal aftage. Dertil kan jeg dog see, at der er nogen Grund; men at slaae 50,000 Rd. fast til evig Tid, kan jeg ikke see, at der er nogen Grund til. Selv om man kom til at gaae Islænderne for nær — Ingen kan udregne, hvor Meget de skulle have — ved nu at stemme for Fleertallets Forslag, saaledes at man engang i Tiden kom til det Resultat, at de burde have Mere — de Herrer behøve ikke at være bange for, at Kravene ikke vilde komme frem — vil der jo altid være Anledning til at bevilge Mere; men har man engang bevilget for Meget, faaer man meget vanskeligt Noget igjen. Hvad der imidlertid efter min Anskuelse er